

a la contra

entrevista Alejandro Suárez Sánchez-Ocaña

Els perills de la tecnologia

JOAN CORTADELLAS

PRESENTACIÓ. Alejandro Suárez Sánchez-Ocaña, durant la seua estada a Barcelona.

Els terroristes de l'Estat Islàmic (EI) van orquestrar els atemptats de París amb una 'playstation' i van estavellar l'avió rus a Egipte amb una llanda de Schwebes Gold. Foteses comparades amb el que empraran en un futur pròxim, alerta **Alejandro Suárez Sánchez-Ocaña**, expert en tecnologies de la informació. En el seu llibre 'El quint element' (**Deusto**), no apte per a aprensius, desgrana a l'avanç de la ciberguerra.

"El pròxim 13-N serà tecnològic, assegura. No em cap el menor dubte. Començarà amb un clic. Eixos grillats ja s'estan plantejant com fer-ho. Una temptativa rudimentària va ser l'atac tecnològic de l'EI a la TV5 francesa a l'abril. L'apagat de huit hores només va produir un dany empresarial, però la cosa anirà a més", afirma.

--Per què està tan segur?

És molt difícil fer-se amb una ogiva nuclear a Ucraïna, però l'alta tecnologia és hui un producte bàsic que es replica fàcilment. D'altra banda, perquè un tarat agafe el kalashnikov o es pose un cinturó d'explosius, cal menjar-li el coco amb què anirà al cel i els esperaran 50 verges. És més fàcil convèncer un tipus en una muntanya al Pakistan que vole un dron sobre el Bernabéu en un Madrid-Barça i ho

faça esclatar. No corre cap risc.

--I per a quan preveu eixe 'Big one' dels atemptats?

-Abans de cinc anys tindrem un esglai molt gran. El FBI ja ha desmantellat camps d'entrenament amb drons d'Al Qaeda. És el que té la tecnologia. De la mateixa manera que, en un poblet de Houston, l'Exèrcit americà té uns xavals de 20 anys que es manegen drons i bombardegen un país en Orient Pròxim com si fóra un videojoc, els roïns també aprenen.

--Això té mal arreglament, no?

-Quan en el 2001 van xocar els avions contra les Torres Bessones, la seguretat consistia a passar un detector de metalls. A partir de llavors empren un escàner corporal 3D que detecta si l'ungla del peu ha estat en contacte amb pólvora en les últimes hores. Ha d'ocórrer quelcom horrible com allò perquè s'invertisca en una indústria que responga al mal ús de la tecnologia.

--Anonymous ha declarat el seu ciberguerra a l'EI.

-Ja és alguna cosa. Només és simbòlic! Què atacaran?

--L'EI mou 9.200 comptes de Twitter, a raó de 90.000 tuits al dia.

-Les empren per a la propaganda,

com els vídeos. Si Anonymous boicoteja eixos comptes, ells obriran altres. No li canviarà la vida als tipus que està en una jaima, en el desert. El només utilitza la tecnologia per a captar i manar misatges al món, però no depenen d'ella per a viure. Els atemptats els preparen cara a cara.

--Res de mòbils.

-No. En el 2001, quan EUA perseguia Osama Bin Laden, este viatjava un dia amb el seu xòfer. En un moment Donat, li va proposar prendre camins diferents i li va donar el mòbil al subordinat. Abans de 24 hores havia caigut un míssil en el seu cap. Hui, a nivell tecnològic, tenen dos marxos.

--En mans de qui està la velocitat?

-Una elit prova coses, encara que gràcies a Déu encara són rudimentaris. I dic "gràcies a Déu" perquè les infraestructures crítiques, unes 3.700 a Espanya, són tan vulnerables que estariem vivint desastres cada dia.

--Eixos 3.700 estan baix control?

-Hi ha un departament en Lleó en què treballen 220 professionals. En EUA són 60.000 per a uns 30.000 punts crítics, i en Xina, 100.000. A major grandària tecnològica d'un estat, més dependència de la tec-

nologia té. Si l'EI fora un país, què podríem fer? Quasi res. Els seus bancs i hospitals no depenen de sistemes informàtics. La resposta hui només pot ser física, com el bombardeig d'EUA als convoys de petroli. Els va fer perdre 450 milions d'euros. Això sí els fa mal.

--Això els nord-americans. I açí?

-L'Estat espanyol ha de fugir de la retòrica, com parlar de la creació del ciberconsejo de seguretat, i dotar de recursos a una indústria que ens protegisca. Hem de persuadir-los! I no sols enfront del ciberterrorisme. Brasil va viure un apagada massiva després de l'atac d'hackers a l'Operadora Nacional del Sistema Elèctric. Li van demanar un rescat.

--Total, proposa més tecnologia contra la tecnologia ví?

-Així és. Si sabem com a un dron carregat amb mig quilo d'explosius es pot conduir fins a la Moncloa sense problema, per què no hi ha una contratecnologia que ho evite? A penes hi ha xicotetes temptatives militars, com neutralitzar drons per mitjà de so o de camps magnètics. L'aterridor és que a hores d'ara no hi ha solució a les potencials amenaces tecnològiques.

--Insinúa que estem inermes?

-Gràcies a Déu no som conscients de les moltes amenaces possibles i la nul·la resposta que es pot oposar.

--Pose algun exemple.

-Es pot accedir a una depuradora d'aigües, enverinar-la afegint més clor del prescrit i carregarse així a una ciutat sencera. O atacar una central elèctrica o una nuclear. Eixe és el tipus de riscos que viurem en les pròximes dècades.

--Sona a coartada ideal per a vigilar-nos a tots.

-Ja ho estem! I eixe és un altre assumpte de què no som conscients. Passegem amb un somriure en la boca amb el nostre smartphone, un aparell que és un milió de vegades més avançat que l'ordinador de l'Apolo 11 amb què l'home va ser a la Lluna, però vivim en una llibertat vigilada. A molta gent li dona igual. "Total, jo no sóc un terrorista", argumenten. És una manera de veure-ho.

--No és la seua.

-No. Hi ha una vigilància preventiva massiva.

--Qui és el supervigilant?

-El principal és l'Agència Nacional de Seguretat (NSA) nord-americana. El CNI, també vigila; però no té la capacitat massiva que ja tenia la NSA en 1991 amb la xarxa Echelon, que grava 3.000 milions de crides cada dia. I els servicis secrets britànics, els seus aliats, poden punxar cables submarins

d'internet i gravar tot el que ocorre en 48 hores. En el 2020 esperen poder gravar el tràfic d'un mes.

--Saber tant li deu provocar amor.

-Em provoca angoixa pensar que la gent no és conscient del món en què vivim. El meu llibre comença amb una frase de Benjamin Franklin: "Aquells que sacrifiquen llibertat per seguretat no mereixen ni l'una ni l'altra". Hi ha drets fonamentals que han d'estar sempre fora de concurs. Però alguns, quan li l'advertisc, em prenen per conspiranoic.

--I no?

-Tot el que dic està provat.

--Curiositat. Quin mètode profilàctic empra algú com vostè?

-Cal aplicar la lògica i renunciar a avanços tecnològics quan et lleven més del que et donen.

--Siga un poc més precís.

-Tinc un iPhone 6, però un membre de les forces de seguretat de l'Estat que vaig emprar com a font per al llibre, em va fer un regal. Va comprar en eBay un Nokia 3100 i una targeta de prepagament a nom d'una immigrant romanesa que les comprava per a la revenda. Amb eixe Nokia de fa 15 anys, la triangulació té una diferència de tres quilòmetres quadrats. Ningú pot saber amb qui ni on estic. No té geolocalitzador.

--Als diputats espanyols la primera cosa que fan és regalar-los un iPhone.

-Ja veu vostè. I el pitjor és que la Patriot Act dictada per Estats Units en el 2001 prescriu que tot el que ocorre en una terminal de tecnologia americana és gravat. Així que si la NSA demana a Apple la informació d'un telèfon de la seua marca, ha d'entregar-la.

--Sense orde judicial?

-Inclús sense ella. Així que si Washington vol saber el que parlen, pensen o emmagatzemen els congressistes i senadors espanyols en els seus iPhones, només han de fer una crida.

--Algunes rialles es tiraran, fix.

-Perquè el mateix ocorre amb l'ús de Windows en els ministeris. Haurien d'emprar un sistema operatiu de codi obert de manera que, en cas de conflicte amb un altre país, no puguen accedir i traure fins als claus.

--Vostè és un emprenedor. No creu que la por és mal company?

-La por és roïn. Suspendre els amistosos Espanya-Bèlgica i Alemanya-Holanda ha sigut un mal missatge. És una victòria moral per als yihadistes. El bo és l'alerta. ≡

Núria Navarro